യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 114

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
അഥ തേഷാം തദാ തത്ര തതസ്താംസ്താനദർശയൻ .
പാർശ്വഗാ വനവൃക്ഷാബ്ധിശൈലമേഘവനേചരാൻ .. 1
ദേവ പശ്യാസ്യ ശൈലസ്യ യേയമഭ്രംകഷാഗ്രഭൂഃ .
സമരുന്മധ്യദേശാദേരശ്മദേശമുപേയുഷഃ .. 2
ഇമാ ബകുലപുന്നാഗനാലികേരകുലാകുലാഃ .
വിപിനാവലയോ വാന്തവിവിധാമോദമാരുതാഃ .. 3
ലുനാത്യുപത്യകാം വാർധിഃ ശൈലശാലിശിലാവലീഃ .
വനാലീർലഹരീദാത്രൈരാപാദഫലപല്ലവാഃ .. 4
അധിത്യകാസു മേഘാലീർനൃത്യതാം സ്വാമ്ബു/ഭൂ-ഭൃതാമ് .
ധുനോതി ജലധിർബാലോ ഗൃഹധൂമാ/വലീ-മിവ .. 5
രാകാബ്ധിപൂരസംപ്രോത/ശങ്ഖ-ശാഖാസ്-തട+ദ്രുമാഃ .
ചന്ദ്രബിമ്ബഫലാഃ കല്പവൃക്ഷാ ഇവ വിഭാന്ത്യമീ .. 6
രത്നപുഷ്പഭരാപൂർണരക്തപല്ലവപാണയഃ .
ഭവന്തം പൂജയന്തീവ ലതാദാരാന്വിതാ ദ്രുമാഃ .. 7
പ്രോതോർമി-മകര+ഗ്രാസൈർ/ദൃഷദ്-ദന്തൈ/രാഗുഹാ-മുഖൈഃ .
ഋക്ഷവാനൃക്ഷവദ്ഭൂഭൃദ്-ധത്തേ ഘുരഘുരാ-രവമ് .. 8
മഹേന്ദ്രോ മന്ദ്രഗർജാഭി-രഭി+ക്ഷിപതി ഗർജതഃ .
പർജന്യാനൂർജിതോ ജന്യഃ പ്രതിജന്യാന്യഥാ ജഡൈഃ .. 9
ചന്ദനാരൂഷിതഃ ശ്രീമാഞ്ജേതും ജലധിവേല്ലനാഃ .
സമുദ്യത ഇവോച്ചോ(അ)സൗ മല്ലോ മലയപർവതഃ .. 10
സർവതഃ കചിതോ(അ)ജസ്രം രത്നവീചിഭി/രമ്ബുധിഃ .
ഭൂരത്നവലയഭ്രാന്ത്യാ പ്രേക്ഷ്യതേ സൂര്യമാർഗഗൈഃ .. 11
സരന്തി രത്നമൂർധാന+ശ്ചലകാ-നില-പായിനഃ .
വാനപൂരാഃ പർവതകാഃ സർപാ ഇവ നതോന്നതൈഃ .. 12
ഭ്രമന്തോ വീചി-ശൃങ്ഗേഷു മകരേഭാഃ കരോത്കടൈഃ .
ഹരന്തി സീകരാമ്/ഭോദാ മേഘാനു+ദ്രാവിതാ ഇവ .. 13
ആവർത-വലിതാകാരഃ സീകരോത്/കരകീർണദിക് .
പൂർണത്വാത്തു ശിരോ(അ)ശക്തോ+ മ്രിയതേ(അ)+ത്യുത്കരഃ കരീ .. 14
വിവിധപ്രാണിസംപൂർണാഃ സജലാദ്രി-നതോന്നതാഃ .
യഥൈവാമ്/ഭോധയഃ സർവാസ്/തഥൈവ+ ദ്വീപഭൂമയഃ .. 15
ആവർതാ-നാത്മനോ(അ)ന+ന്യാ/ന+പ്യ+ന്യാ-നിവ ഭാസ്വരാൻ .
ഗൃഹ്യമാണാന-സദ്രൂപാൻ-ദൃശ്യമാനാ-നപി സ്ഫുടാൻ .. 16
തരങ്ഗ-തരലാനന്തർ/ജഡാന+പ്യമ്ബുധി+ശ്ചലാൻ .
ധത്തേ ബ്രഹ്മജഗന്തീവ സാന്താന+പ്യന്തവർജിതാൻ .. 17
യാനന്ത-രിന്ദ്രവദ്ഭാനു/മണീൻ-ധത്തേ(അ)മ്/ബുധിർ-ബഹൂൻ .

മന്ഥാപഹൃത-സർവസ്-വോ ദേവേഭ്യഃ പരിരക്ഷിതാൻ .. 18
ദൃശ്യമാനാന്മഹാതേജസ്/തഥാ പാതാലതോഽപ്യലമ് .
പ്രതിബിമ്ബ-വിഭംങ്ഗ്യാന്ത/രസത്യാനിവ ഗോപിതാൻ .. 19
തേഷാം മധ്യാ-ദേകമേകം പ്രത്യഹം പശ്ചിമാർണവേ .
നിക്ഷേപായ+ ക്ഷിപതി യം തേന മന്യേ ദിനം ഭവേത് .. 20
നാനാദിഗ്ദേശപയസാ/മബ്ധൗ സാധുസമാഗമഃ .
യാത്രായാമിവ ലോകാനാം മിഥഃ കലകലാന്വിതഃ .. 21
ജലേചരാവരാ നൂനം സാഗരാർണവ-സംഗമേ .
അന്യോന്യ-വേ+ല്ലനാദ്-യുദ്ധം ന കദാചന ശാമ്യതി .. 22
താമ്യ+ത്തിമിത-രങ്ഗാ+ഗ്ര/നർതനാ-വർതവിഭ്രമമ് .
വലയൻ-വായുരായാതി വാന്ത-സീകര-മൗക്തികൈഃ .. 23
സരിന്മുക്താ-ലതാ-മധ്യ/മധ്യസ്ഥാബ്ദ-മണീശ്വരാഃ .
ദീർഘാഃ ഖണഖണായന്തേ ചഞ്ചലാഃ സർവതോഽമ്ബുധേഃ .. 24
മഹേന്ദ്രാ+ദ്രേർ-ഗുഹാഗേഹപരാവൃത്താർണ-വാ+ധ്വനാമ് .
ഭാംകാരി+ണ്യോ ഭുവഃ സിദ്ധ/സാധ്യാനാം സുസുഖാവഹഃ .. 25
മന്ദരഃ കന്ദരോദ്ഗീർണൈഃ പ്രസരൈർമാതരിശ്വനഃ .
കമ്പാകുലവനാഭോഗഃ പുഷ്പമേഘാംസ്തനോതി ഖേ .. 26
ചൂതനീപകദമ്ബാഢ്യഗന്ധമാദനകന്ദരാൻ .
വിശന്തി മേഘഹരിണാസ്തഡിത്തരലലോചനാഃ .. 27
ഹിമവത്കന്ദരോദ്ഗീർണാ വല്ലീവലയതാണ്ഡവമ് .
തന്വാനാ വായവോ യാന്തി വിഭിന്നാബ്ദാബ്ധിവീചയഃ .. 28
താത ചൂതകദമ്ബാഗ്രപരാമർശസുഗന്ധയഃ .
വലയന്ത്യബ്ധികല്ലോലാൻഗന്ധമാദനവായവഃ .. 29
ജലദാന്വലയന്വായുരലകാലകതാം ഗതാൻ .
ഇത ആയാതി പുഷ്പാഭ്രം രചയന്വനവീഥിഷു .. 30
കുന്ദമന്ദാരസംദോഹമധുരാമോദമന്ഥരാൻ .
തുഷാരസീകരോന്മിശ്രാനിവാത്ര കലയാനിലാൻ .. 31
നാലികേരലതാലാസ്യലബ്ധതിക്തസുഗന്ധയഃ .
പതന്തി പവനാഃ പശ്യ പാരസീകപുരീഃ പുരാ .. 32
ധുന്വാനാഃ പുഷ്പിതേശാന/വനകർപൂരവാരിദാൻ.
ചാലയന്തോഽനിലാ വാന്തി കൈലാസകമലാകരാൻ .. 33
കരീന്ദ്രകുമ്ഭനിഷ്ക്രാന്തമദമന്ഥരമൂർതയഃ .
ഇമേ ശുകശുകായന്തേ വിന്ധ്യകന്ദരവായവഃ .. 34
ശബരീണാം ശരീരേഷു ശീർണപർണോത്കരേ ഗിരൗ .
നാരാചൈഃ പർണശബരൈർവനാലീ നഗരായതേ .. 35
അബ്ധ്യദ്രിസരിദമ്ഭോദവനലേഖാങ്ഗികാ ദിശഃ .
ത്വത്പ്രതാപബലൈരേതാ ഹസന്തീവാർകരശ്മിഭിഃ .. 36

അത്രോപശൈലവനവീഥിഷു പുഷ്പശയ്യാ
വിദ്യാധരീവിരചിതാഃ പരിവർണയന്തി .

പാർശ്വദ്വയസ്ഥപരിവൃത്തപദാത്സമുദ്രാ-
ദ്വ്യാവൃത്ത-മുഗ്ധ-വനിതാ-പുരുഷായി-താനി .. 37

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ ദിഗ്ദർശനം നാമ ചതുർ/ദശാധിക-ശത-തമഃ സർഗഃ .. 114 ..

ഓം

****

CHECKED BY GURU P.R.IYER
30.12.2023